با شایان رضازاده گفت‌وگو کردیم، کسی که به‌تازگی نخستین طلای ایران در المپیاد هوش مصنوعی را کسب کرد

هوش مصنوعی جایگاه تعریف‌شده‌ای در برنامه آموزشی مدارس ندارد

محدثه رضایی| پشت پرچم ایران ایستاده‌اند و مدال‌ها بر گردنشان آویزان است؛ چند نوجوان که این‌بار نه در زمین ورزش، بلکه در رقابتی از جنس کد، ریاضی و هوش مصنوعی برای ایران مدال گرفته‌اند.

یکی از آن‌ها شایان رضازاده، دانش‌آموز نوزده‌ساله شیرازی است؛ نوجوانی که علاقه‌اش به کامپیوتر از سال‌های کودکی آغاز شد و حالا او را تا سکوی طلای جهان رسانده است.

سومین دوره المپیاد جهانی هوش مصنوعی از دوم تا هشتم آگوست ۲۰۲۶ در آستانه قزاقستان، با حضور بیش از ۵۰۰ دانش‌آموز از کشورهای مختلف برگزار شد؛ رقابتی که شایان در پایان آن، مدال طلا را به گردن آویخت. اما پشت تصویر کوتاه یک نوجوان با مدال طلا، مسیری طولانی از تمرین، کدنویسی، شکست و دوباره تلاش کردن قرار دارد.

همین مدال بهانه‌ای شد تا با او از روزهایی که کامپیوتر برایش به چیزی فراتر از بازی تبدیل شد، تا تجربه المپیاد و رسیدن به طلای جهانی گفت‌وگو کنیم.

■چه چیزی موجب شد سراغ المپیاد هوش مصنوعی بروی؟ از ابتدا به این حوزه علاقه داشتی یا در مسیر المپیاد با آن جدی‌تر آشنا شدی؟

من از کودکی به کامپیوتر علاقه داشتم. پدرم آن زمان مهندس نقشه‌بردار بود و در کارش با نرم‌افزارها، نقشه‌ها و داده‌های واقعی سروکار داشت. همین موضوع موجب شد متوجه شوم کامپیوتر فقط وسیله‌ای برای بازی یا تایپ نیست و می‌تواند در فعالیت‌های تخصصی و حل مسائل واقعی نقش داشته باشد.

این کنجکاوی به‌تدریج من را به سمت برنامه‌نویسی و پس از آن هوش مصنوعی کشاند. البته در ابتدا شناخت دقیقی از هوش مصنوعی نداشتم و نمی‌دانستم قرار است به مسیر جدی من تبدیل شود. در جریان المپیاد بود که بیشتر با عمق این حوزه و ارتباط آن با حل مسئله، ریاضیات و خلاقیت آشنا شدم.

■برای خیلی از هم‌سن‌وسال‌های شما، هوش مصنوعی بیشتر با چت‌جی‌پی‌تی و ابزارهای مشابه شناخته می‌شود. هوش مصنوعی که در المپیاد با آن سروکار دارید چه تفاوتی با این تصور عمومی دارد؟

کامپیوترها در اجرای دستوراتی که از قبل برایشان تعریف شده، عملکرد دقیقی دارند. بیشتر برنامه‌ها و سیستم‌هایی که روزانه با آن‌ها سروکار داریم، مانند مسیریاب‌ها، نرم‌افزارهای حسابداری یا نرم‌افزارهای بانکی، براساس الگوریتم‌ها و دستورهای مشخصی کار می‌کنند که مسیرها و واکنش‌های آن‌ها از پیش توسط برنامه‌نویس تعیین شده است، اما برای بعضی کارها نمی‌توان همه‌چیز را از قبل برنامه‌ریزی کرد؛ مثلاً اینکه کامپیوتر بتواند مانند انسان صحبت کند یا تفاوت تصویر یک سگ و گربه را تشخیص دهد.

هوش مصنوعی این امکان را فراهم می‌کند که کامپیوتر با مشاهده مثال‌های متعدد، نحوه انجام یک کار را یاد بگیرد، بدون اینکه برای تک‌تک موقعیت‌ها دستور مشخصی دریافت کرده باشد.

چت‌جی‌پی‌تی نیز نمونه‌ای از همین رویکرد است؛ یک شبکه عصبی مصنوعی بسیار بزرگ که با حجم زیادی از متن و مکالمه آموزش دیده و توانایی تولید و درک زبان را بدست آورده است. می‌توانم این فرایند را تا حدی به کودکی تشبیه کنم که در ابتدا صحبت کردن بلد نیست و به‌تدریج با شنیدن و مشاهده مکالمات دیگران این مهارت را یاد می‌گیرد. با همین رویکرد می‌توان توانایی‌هایی مانند دیدن، شنیدن و حتی رانندگی را به سیستم‌های کامپیوتری آموزش داد.

کاری که ما در المپیاد هوش مصنوعی انجام می‌دهیم هم طراحی و آموزش این‌گونه مدل‌ها و شبکه‌های عصبی برای یادگیری مهارت‌های مختلف است.

■سخت‌ترین بخش مسیری که به مدال طلا رسید چه بود؟ مسئله‌ای پیش آمد که احساس کنی شاید نتوانی ادامه بدهی؟

هیچ‌وقت احساس نکردم دیگر نمی‌توانم ادامه دهم، چون انگیزه اصلی من علاقه‌ای است که به این مسیر و کاری که انجام می‌دهم دارم و هیچ‌وقت از روی اجبار وارد آن نشده‌ام.

سخت‌ترین بخش مسیرم به دوران جنگ و قطعی اینترنت برمی‌گردد؛ شرایطی که سبب شد نتوانم آن‌طور که باید به کارها و درس‌هایم برسم و از نظر تحصیلی و روحی آسیب زیادی دیدم. با بهتر شدن شرایط، حمایت خانواده و استادانم و به لطف خدا توانستم از این دوره عبور کنم. پس از آن هم تلاش کردم با چند برابر کردن تلاشم، عقب‌ماندگی‌های آن مدت را جبران کنم.

■فکر می‌کنی موفقیت در چنین المپیادی بیشتر نتیجه استعداد است یا آموزش و تمرین؟ اگر کسی امکانات آموزشی یا کلاس‌های تخصصی در اختیار نداشته باشد، چقدر شانس رقابت دارد؟

آموزش و تمرین‌های فراوان لازمه موفقیت در المپیاد و در مجموع هر زمینه علمی است. استعداد شاید بتواند تا حدودی مسیر را ساده‌تر کند، اما به‌تنهایی تعیین‌کننده نیست.

به نظر من، استعداد صرفاً یک ظرفیت است و تا زمانی که با نظم، تمرین و سخت‌کوشی همراه نشود، در همان حد ظرفیت باقی می‌ماند و نمی‌تواند فرد را به موفقیت برساند.

برای مثال، می‌دانیم معمولاً افراد قدبلند در ورزش بسکتبال شانس و ظرفیت بیشتری برای موفقیت دارند. بنابراین یک فرد قدبلند پتانسیل این را دارد که به بسکتبالیست موفقی تبدیل شود، اما صرفاً بلند قد بودن، کسی را بسکتبالیست نمی‌کند. تا زمانی که آن فرد هزاران ساعت تمرین را پشت سر نگذارد و برای پیشرفت تلاش نکند، قد بلند او فقط یک ویژگی و یک عدد روی کاغذ باقی می‌ماند.

در المپیاد هم استعداد دقیقاً همین حکم را دارد. ممکن است فردی در درک مفاهیم ریاضی سریع‌تر از دیگران باشد یا بعضی مسائل را راحت‌تر متوجه شود، اما این ویژگی به‌تنهایی برای رسیدن به موفقیت کافی نیست. بدون ساعت‌ها نشستن پای سیستم، دست‌وپنجه نرم کردن با کدهای پیچیده، تمرین مداوم و یاد گرفتن از شکست‌های پیاپی، نمی‌توان انتظار رسیدن به مدال طلا را داشت. به همین دلیل استعداد زمانی ارزش واقعی خودش را نشان می‌دهد که در کنار آن نظم، پشتکار و سخت‌کوشی هم وجود داشته باشد.

■مدرسه چقدر در موفقیت‌هایت نقش داشته و به‌طور کلی فکر می‌کنی نظام آموزشی چقدر برای دانش‌آموزی که به هوش مصنوعی علاقه دارد، مسیر مشخصی فراهم می‌کند؟

من دانش‌آموز مدرسه توحید شیراز هستم و برای رسیدن به این سطح مجبور بودم بخش زیادی از مسیر را خارج از مدرسه طی کنم.

با این حال، مدرسه در تمام این مدت همکاری و همراهی بسیار خوبی با من داشت و هیچ‌وقت احساس نکردم مانعی در مسیر پیشرفتم باشد؛ برعکس، همیشه آن را حامی و پشتیبان خودم می‌دانستم.

این همراهی موجب شد بتوانم در کنار تحصیل، مسیر تخصصی خودم را نیز دنبال کنم و از این بابت از کادر فهیم و دلسوز مدرسه توحید بسیار سپاسگزارم.

واقعیت این است که هوش مصنوعی حوزه بسیار جدیدی است و هنوز جایگاه مشخص و تعریف‌شده‌ای در برنامه درسی رسمی نظام آموزشی کشور ندارد. به همین دلیل، مسیری که دانش‌آموزان علاقه‌مند به این حوزه باید طی کنند، تا حدی مبهم است و بخش زیادی از آن به مطالعه، تحقیق و پیگیری شخصی خود دانش‌آموز بستگی دارد. در شرایط فعلی، فکر می‌کنم مدرسه بیشتر می‌تواند نقش یک تسهیلگر و مشوق را ایفا کند؛ به این معنا که شرایط و فرصت کافی را در اختیار دانش‌آموز قرار دهد تا بتواند در کنار درس‌های مدرسه، مطالعات شخصی و تحقیقاتش را در حوزه‌هایی مانند هوش مصنوعی دنبال کند. امیدوارم در آینده فاصله‌ای که امروز میان محتوای درسی مدارس و فناوری‌های روز وجود دارد کمتر شود و این حوزه‌ها جایگاه بیشتری در نظام آموزشی پیدا کنند؛ در این صورت، مسیر برای دانش‌آموزانی که به هوش مصنوعی و فناوری‌های نوین علاقه دارند نیز روشن‌تر و هموارتر خواهد شد.

> بدون ساعت‌ها نشستن پای سیستم، دست‌وپنجه نرم کردن با کدهای پیچیده، تمرین مداوم و یاد گرفتن از شکست‌های پیاپی نمی‌توان انتظار رسیدن به مدال طلا را داشت. استعداد زمانی ارزش واقعی خودش را نشان می‌دهد که در کنار آن نظم، پشتکار و سخت‌کوشی هم وجود داشته باشد

■ اگر امروز یک دانش‌آموز دبیرستانی بخواهد مسیر تو را شروع کند، نخستین کاری که به او پیشنهاد می‌کنی چیست و از چه اشتباهی باید پرهیز کند؟

پیشنهاد می‌کنم برای تلاشی که می‌کند، دلیل و معنای مشخصی داشته باشد و انگیزه‌اش فراتر از گرفتن سهمیه یا مزایای دیگر باشد. به نظرم مهم است که فرد خودش را با دیگران مقایسه نکند، به خودش و مسیری که انتخاب کرده ایمان داشته باشد و با نظم و استمرار در آن قدم بردارد. همچنین برای پیش بردن برنامه‌ها نباید صرفاً به انگیزه و حس‌وحال لحظه‌ای متکی بود، چون انگیزه ممکن است در مقاطعی کم یا زیاد شود. چیزی که می‌تواند فرد را در یک مسیر طولانی نگه دارد، نظم و انضباط است. به همین دلیل توصیه می‌کنم به جای وابسته بودن به انگیزه‌های مقطعی، برنامه مشخصی داشته باشد و با استمرار و انضباط آن را دنبال کند.

■مهم‌ترین و ارزشمندترین دستاوردی که در این مسیر داشتی، چه بود؟

ارزشمندترین دستاورد من در این مسیر، مدال طلای جهانی، سهمیه یا مزایای دیگر نبود؛ توانایی تفکر بلندمدت و هدفمند، حل مسائل پیچیده و چندوجهی و مهارت‌هایی بود که در طول این سال‌ها آموختم. در کنار این‌ها، آشنایی با افراد فوق‌العاده‌ای که در این مسیر با آن‌ها همراه شدم نیز برایم ارزش زیادی داشت.

به همین دلیل، وقتی به این تجربه نگاه می‌کنم، آنچه برایم اهمیت بیشتری دارد، نوع نگاه و توانایی‌هایی است که در من شکل گرفته و آدم‌هایی که در این مسیر شناختم.

آگهی تغییرات شرکت سهامی خاص صنایع تولیدی سیم و پلیمر پیشگام خراسان
به شناسه ملی ۱۴۰۰۶۰۰۴۵۴۴ و به شماره ثبت ۵۸۸۱۱

به استناد صورتجلسه مجمع عمومی فوق العاده مورخ ۱۴۰۵،۰۴،۲۱ تصمیمات ذیل اتخاذ شد ماده ۳۰ اساسنامه به شرح ذیل اصلاح شد: شرکت به وسیله هیئت مدیره ای مرکب از ۳ نفر عضو اصلی که به وسیله مجمع عمومی عادی از بین صاحبان سهام انتخاب میشوند اداره خواهد شد. همچنین ۱ نفر عضو علی البدل هیئت مدیره به وسیله مجمع عمومی عادی از بین صاحبان سهام شرکت انتخاب می شود که بعد از استعفای عضو اصلی، جانشین وی شود. مدیران قابل عزل و تجدید انتخاب میباشند.

اداره کل ثبت اسناد و املاک استان خراسان رضوی اداره ثبت شرکت ها و موسسات غیرتجاری مشهد (۲۲۵۲۰۲۱)

۱۴۰۵۰۸۶۶۹

« آگهی تجدید مناقصه عمومی یک مرحله ای »

نام مناقصه‌گذار : اداره کل بنیاد شهید و امور ایثارگران استان خراسان رضوی
موضوع مناقصه :

موضوع	میزان سپرده شرکت در مناقصه به ریال	شماره مناقصه
انجام امور اسکان و پذیرایی هتلی خانواده معظم شهدا و ایثارگران در هتل های مشهد	۱۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۲۰۰۵۰۰۵۲۴۳۰۰۰۰۰۴

مهلت دریافت اسناد :
۱- تاریخ دریافت اسناد مناقصه از تاریخ درج اولین آگهی تا تاریخ ۱۴۰۵/۰۵/۳۱ از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد)
۲- قبول پیشنهادات تا ساعت ۹:۰۰ مورخ ۱۴۰۵/۰۶/۱۰ می باشد.
۳- بازگشائی پاکتها مورخه : ۱۴۰۵/۰۶/۱۰ راس ساعت ۰۹:۳۰ در محل سالن شهید هاشمی نژاد اداره کل بنیاد شهید و امور ایثارگران
آدرس و تلفن مناقصه گذار :
آدرس و تلفن: مشهد ، بلوار شهید مدرس ، جنب مدرس ۱۲ اداره کل بنیاد شهید و امور ایثارگران خراسان رضوی
تلفن تماس : ۳۳۱۳۰۱۳۰ - ۰۵۱
• اسناد و مدارك ارائه شده طبق ضوابط و مقررات بویژه قانون برگزاری مناقصات و آیین نامه های مربوطه و نیز ضوابط داخلی بنیاد بررسی می گردد.

اداره کل بنیاد شهید و امور ایثارگران استان خراسان رضوی

۱۴۰۵۰۸۶۳۶